Europos Sąjungos Taryba

Briuselis, 2025 m. rugsėjo 18 d.
(OR. en)

13016/25

ASIE 34	**RECH 401**
COASI 105	**FIN 1083**
CFSP/PESC 1355	**AG 138**
RELEX 1194	**POLMIL 269**
ENER 449	**POLCOM 249**
ENV 860	**DIGIT 178**
CLIMA 349	**AGRI 435**
DEVGEN 153	**TRANS 393**
ECOFIN 1211	**EDUC 359**
COMPET 895	**MIGR 298**

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2025 m. rugsėjo 18 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	JOIN(2025) 50 final
Dalykas:	BENDRAS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI dėl naujos strateginės ES ir Indijos darbotvarkės

Delegacijoms pridedamas dokumentas JOIN(2025) 50 final.

Pridedama: JOIN(2025) 50 final

EUROPOS
KOMISIJA

SĄJUNGOS VYRIAUSIASIS
ĮGALIOTINIS UŽSIENIO
REIKALAMS IR
SAUGUMO POLITIKAI

Briuselis, 2025 09 17
JOIN(2025) 50 final

BENDRAS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl naujos strateginės ES ir Indijos darbotvarkės

BENDRAS KOMUNIKATAS DĖL NAUJOS STRATEGINĖS ES IR INDIJOS DARBOTVARKĖS

2025 m. vasario mėn. Komisijos narių kolegijos vizitas į Indiją paklojo pamatus naujam ES ir Indijos santykių etapui. Šio precedentinio vizito – pirmojo tokio pobūdžio vizito į Indijos ir Ramiojo vandenynų regioną – metu abi pusės įsipareigojo **padidinti strateginės partnerystės lygį** siekdamos didinti bendrą gerovę, stiprinti saugumą ir kartu spręsti pagrindinius pasaulinius uždavinius.

Šiame bendrame komunikate išdėstyta visapusiška strateginė darbotvarkė, kuria gilinamas, plečiamas ir geriau koordinuojamas ES ir Indijos bendradarbiavimas, taip pasiekiant **abipusiškai naudingų ir pokyčius skatinančių rezultatų** tiek šių dviejų partnerių, tiek viso pasaulio labui.

ES IR INDIJOS STRATEGINĖS PARTNERYSTĖS SVARBA

Indija, didžiausia pasaulyje demokratija ir sparčiausiai auganti didžioji ekonomika, yra **gyvybiškai svarbi ES partnerė**. ES palankiai vertina Indijos kaip pasaulinės galios iškilimą – tai suteikia naujų strateginio bendradarbiavimo galimybių. Indijos sėkmė yra naudinga ES, kaip ir ES sėkmė yra naudinga Indijai.

Indijoje gyvena daugiau kaip milijardas darbingo amžiaus žmonių, kurių amžiaus mediana yra 31 metai. Iki 2030 m. ši šalis turėtų tapti **trečia pagal dydį pasaulio ekonomika**. Ji yra sparčiai besiplečiantis gamybos ir technologijų centras, kuriame veikia 45 proc. pasaulinių pajėgumų centrų ir daug investuojama į besiformuojančias technologijas. Indija yra **viena iš pagrindinių daugiašališkumo ir pasaulinio valdymo suinteresuotųjų šalių**. Ji yra viena iš daugiausiai prie Jungtinių Tautų (JT) taikos palaikymo prisidedančių šalių ir didžiausia pasaulyje vakcinų gamintoja. Ji yra trečia pasaulyje pagal išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, tačiau jau 50 proc. jos įrengtosios elektros energijos galios yra iš neiškastinių išteklių. Indija taip pat prisiima vis didesnį saugumo vaidmenį Indijos vandenyne ir platesniame Indijos ir Ramiojo vandenynų regione.

Vis sudėtingesnėje geopolitinėje ir geoekonominėje aplinkoje **glaudesnis ES ir Indijos bendradarbiavimas yra kaip niekad svarbus**. Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą ir jos pastaruoju metu įvykdyti Sąjungos oro erdvės pažeidimai kelia egzistencinę grėsmę Europos saugumui. ES itin svarbu, kad bet koks karo įgalinimas būtų pažabotas.

Europa ir Indijos ir Ramiojo vandenynų regionas yra glaudžiai tarpusavyje susiję, susiduria su imperinėmis ambicijomis ir regionine įtampa – be kita ko, Taivano sąsiauryje, Pietų Kinijos jūroje ir Raudonojoje jūroje, – kuri kelia grėsmę taisyklėmis grindžiamai tarptautinei tvarkai, taip pat abiejų regionų saugumui ir klestėjimui. Tai ypač aktualu dėl to, kad **Indijos ir Ramiojo vandenynų regione geografiškai yra ir atokiausi ES regionai**[1]. Priklausomybės kaip ginklo naudojimas, vienašališka prekybos praktika ir didėjanti ekonominė asimetrija dar labiau kenkia pasauliniam stabilumui.

[1]Atokiausi Reunjono ir Majoto regionai, Prancūzijos Pietų ir Antarkties Sričių užjūrio šalys ir teritorijos, Naujoji Kaledonija, Volisas ir Futūna ir Prancūzijos Polinezija.

Esant tokiam pasauliniam susiskaidymui, ES ir Indija yra **natūralios strateginės partnerės**, pasiryžusios stiprinti bendradarbiavimą įvairiose srityse. Jos abi kartu apima beveik ketvirtadalį pasaulio bendrojo vidaus produkto ir gyventojų skaičiaus, todėl yra **pajėgios daryti įtaką pasaulinei raidai ir už tai atsakingos**: gindamos demokratines vertybes ir žmogaus teises, kovodamos su neteisėta teritorine plėtra ir hibridinėmis grėsmėmis, skatindamos integracinį augimą, skatindamos imtis veiksmų dėl klimato ir biologinės įvairovės, pasaulinio apsirūpinimo maistu ir sveikatos saugumo bei spartindamos pažangą siekiant JT darnaus vystymosi tikslų (DVT).

ES ir Indijos strateginės partnerystės lygio padidinimas yra strateginis prioritetas. ES ir Indija turi potencialo ir ryžto suformuoti vieną iš svarbiausių XXI amžiaus partneryščių. Nors ES ir Indijos požiūriai sutampa ne visais klausimais, ši partnerystė pagrįsta **persidengiančiais interesais**, **viena kitą papildančiomis stiprybėmis** ir **bendra politine valia** ir gali daryti tikrą poveikį šių dviejų ir kitų regionų žmonėms.

ES ir Indija yra pliuralistinės demokratijos, pasiryžusios užsitikrinti strateginį savarankiškumą, ekonominį atsparumą ir tarptautinį stabilumą. Tai panašiai mąstančios ir patikimos partnerės – abi **palaiko taisyklėmis grindžiamą tarptautinę tvarką**, kuri remiasi suverenitetu, veiksmingu daugiašališkumu ir atviru, nuspėjamu bendradarbiavimu. Šios šalys yra svarbios prekybos partnerės, todėl yra suinteresuotos bendradarbiauti sprendžiant pasaulinės prekybos iškraipymų problemą, mažinant pernelyg didelę priklausomybę nuo bet kurio vieno partnerio ir skatinant prekybos diversifikavimą.

ES ir Indija yra **viena kitą įgalinančios partnerės**. Europos privalumai prekybos, kapitalo ir inovacijų srityse papildo Indijos demografinį pranašumą, rinkos dinamiškumą ir technologinius pajėgumus. ES konkurencingumo kelrodis kartu su Indijos iniciatyva *Atmanirbhar Bharat* suteikia tvirtą pagrindą glaudesniam bendradarbiavimui prekybos, ekonominio saugumo ir žaliosios bei skaitmeninės pertvarkos srityse. Pasitelkdama reglamentavimo kompetenciją, patekimą į bendrąją rinką ir bendras inovacijas ES remia Indijos integracinį ir tvarų augimą, atitinkantį Indijos viziją iki 2047 m. tapti išsivysčiusia šalimi. ES strategija *Global Gateway* ir didėjantis Indijos, kaip vystymosi partnerės, vaidmuo gali padidinti investicijų trečiosiose šalyse poveikį.

Praėjus šešiasdešimčiai metų nuo diplomatinių santykių užmezgimo ir remiantis daugiau kaip 30 metų ES ir Indijos bendradarbiavimu bei 20 metų strategine partneryste abi šalys toliau įsipareigoja šią partnerystę stiprinti. Indija yra **aiškus ES ir jos valstybių narių užsienio politikos prioritetas**. Pastarojo meto tarpiniai rezultatai, įskaitant Komisijos narių kolegijos vizitą, išryškino ES siekį glaudžiau ir veiksmingiau bendradarbiauti su Indija kaip pagrindine partnere Indijos ir Ramiojo vandenynų regione. Vizito metu taip pat pasiekti konkretūs susitarimai, kaip nurodyta bendrame vadovų pareiškime[2].

Bendrame komunikate daugiausia dėmesio skiriama **bendradarbiavimo stiprinimui** nustatytose srityse, **įsitraukimo** į naujus sektorius dvišaliu ir daugiašaliu lygmenimis **plėtrai** ir **geresniam koordinavimui** siekiant užtikrinti geresnes rekomendacijas, veiksmingą įgyvendinimą ir didesnį nuoseklumą.

[2] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/lt/statement_25_647

Komisija ir vyriausiasis įgaliotinis siūlo naują strateginę ES ir Indijos darbotvarkę suskirstyti į penkis toliau nurodytus ramsčius.

1. **GEROVĖ IR TVARUMAS**: prekybos ir investicijų skatinimas; tiekimo grandinių ir ekonominio saugumo stiprinimas; perėjimo prie švarios energijos ir atsparumo skatinimas.
2. **TECHNOLOGIJOS IR INOVACIJOS**: parama ypatingos svarbos besiformuojančioms technologijoms; palankios skaitmeninės aplinkos kūrimas; bendradarbiavimo mokslinių tyrimų srityje skatinimas.
3. **SAUGUMAS IR GYNYBA:** aktyvesnis bendradarbiavimas regioninio saugumo srityje; kova su tradicinėmis ir hibridinėmis grėsmėmis; bendradarbiavimo gynybos pramonės srityje skatinimas.
4. **JUNGLUMAS IR PASAULINIAI KLAUSIMAI**: regioninio junglumo stiprinimas; bendradarbiavimo trečiosiose šalyse skatinimas; veiksmingo pasaulinio valdymo formavimas.
5. **RAMSČIUS ĮGALINANČIOS PRIEMONĖS**: įgūdžių judumo plėtimas; tarpusavio supratimo skatinimas; verslo bendruomenių įtraukimas; institucinės architektūros stiprinimas.

1. GEROVĖ IR TVARUMAS

Atsižvelgiant į pasaulinį ekonominį netikrumą, tiekimo grandinių pažeidžiamumą ir spaudimą taisyklėmis grindžiamai prekybos sistemai, glaudesnis ES ir Indijos bendradarbiavimas yra gyvybiškai svarbus. Kartu šios dvi partnerės gali skatinti augimą, darbo vietų kūrimą, pramonės plėtrą ir ekonominį saugumą, taip pat priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, žiediškumą ir sąžiningą perėjimą prie švarios energijos siekiant spręsti klimato kaitos problemą, didinti energetinį ir apsirūpinimo maistu saugumą, mažinti taršą ir saugoti biologinę įvairovę. Indija gali padidinti ES konkurencingumą ir atsparumą, o ES gali prisidėti prie Indijos gamybos ir regioninės plėtros užmojų įgyvendinimo užtikrindama, kad gerovė būtų neatsiejama nuo tvarumo.

a) Prekybos ir investicijų skatinimas

ES yra **didžiausia Indijos prekybos partnerė**, o Indija – **didžiausia ES prekybos partnerė globaliuosiuose Pietuose**. 2024 m. dvišalė prekyba prekėmis pasiekė 120 mlrd. EUR, t. y. per pastarąjį dešimtmetį padidėjo beveik 90 proc. Prekybos paslaugomis vertė siekia dar 60 mlrd. EUR. Indijoje veikia **apie 6000 Europos įmonių**, kuriose tiesiogiai dirba 3 mln. žmonių ir kurios netiesiogiai prisideda prie milijonų papildomų darbo vietų, todėl ES yra viena didžiausių Indijos investuotojų. 2023 m. ES tiesioginės užsienio investicijos Indijoje pasiekė 140 mlrd. EUR (per penkerius metus paaugo beveik dvigubai), o Indijos bendrovės plečia savo veiklą ES, be kita ko, investuodamos į mažąsias ir vidutines įmones (MVĮ).

Nepaisant šios pažangos, išlieka **daug neišnaudoto potencialo**. Indijai tenka mažiau nei 2,5 proc. ES prekybos prekėmis ir paslaugomis, o Indijos investicijos ES iš viso siekia tik 10 mlrd. EUR. Pagrindinės kliūtys Indijoje yra dideli tarifai ir vidaus priemonės, kuriomis

ribojama importo konkurencija, ribojamos tiesioginės užsienio investicijos ir suvaržomos abiejų šalių verslo galimybės. Didesnė reglamentavimo konvergencija ir skaidrumas, teisinis tikrumas, sąžininga prekybos praktika, produktų sauga ir įmonių tvarumas padėtų sukurti palankesnę verslo aplinką. Svarbus prioritetas yra sukurti gerų darbo vietų, ypač moterims.

ES ir Indijos **laisvosios prekybos susitarimas (LPS)**, kuriuo reikšmingai sumažinamos tarifinės ir netarifinės kliūtys, paskatintų didelius prekybos ir investicijų srautus – tai būtų vienas didžiausių tokio pobūdžio susitarimų pasaulyje. Juo Indijos ir Europos įmonėms būtų užtikrinta galimybė pasinaudoti stabilių, taisyklėmis pagrįstų mainų, labiau integruotų tiekimo grandinių ir naujų eksporto rinkų teikiama nauda, taip prisidedant prie prekybos diversifikavimo. LPS turėtų apimti geresnį patekimą į rinką kartu su aiškiomis, paprastomis, nuspėjamomis ir vykdytinomis taisyklėmis, taip pat stiprias darnaus vystymosi nuostatas. Abi pusės siekia **užbaigti derybas iki 2025 m. pabaigos**.

ES ir Indija turėtų siekti greitai sudaryti **investicijų apsaugos susitarimą**, kuriuo būtų nustatyti aukšti investuotojų apsaugos standartai abiejose pusėse. Tuo pat metu ES bendradarbiaus su Indija siekdama skatinti stabilias, atsparias ir gerai integruotas tarptautines **finansų rinkas**. Tai apima glaudesnį bendradarbiavimą finansų priežiūros srityje, pagal kurį svarbi finansinio stabilumo išlaikymo priemonė yra atitinkamų nepriklausomų institucijų susitarimo memorandumas dėl **tarpuskaitos**, taip pat dėl tarptautiniu mastu sutartų kovos su pinigų plovimu standartų skatinimo. Visos šios iniciatyvos padėtų skatinti palankią investicijų aplinką, tarpvalstybinius investicijų srautus ir tvarių bei skaitmeninių finansų sutelkimą.

ES taip pat siūlo atnaujinti dvišalį **makroekonominį dialogą**.

Sudarius **Susitarimą dėl geografinių nuorodų** pagerėtų prekybos galimybės ir būtų paskatinta ekonominė plėtra, nes abiejų šalių rinkose būtų užtikrinta veiksminga gerai žinomų produktų pavadinimų apsauga.

Kadangi Indija yra sparčiausiai auganti viena didžiausių pasaulyje civilinės aviacijos rinkų, **išsamus oro susisiekimo susitarimas** suteiktų ekonominės naudos ir būtų naudingas vartotojams. Tai reikštų daugiau tiesioginių skrydžių, žemesnes oro susisiekimo kainas, stipresnius turizmo ir prekybos ryšius, vienodesnes sąlygas ir glaudesnį bendradarbiavimą tvarumo ir žaliosios aviacijos srityse. Turėtų būti pradėtas **dialogas aviacijos klausimais** siekiant ieškoti būdų sustiprinti bendradarbiavimą šioje rinkoje.

ES yra pasiryžusi didinti investicijas Indijoje pagal strategiją **Global Gateway** mažindama privačiojo sektoriaus investicijų riziką garantijomis ir mišriu finansavimu. Europos komandos investicijų portfelis Indijoje pagal strategiją „Global Gateway“ jau viršija 15 mlrd. EUR ir apima tokius sektorius kaip atsinaujinančiųjų išteklių energija, vanduo, miesto transportas ir skaitmeninė infrastruktūra. Būsimi projektai galėtų apimti ir kitus strateginius sektorius siekiant remti Indijos modernizaciją, žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir strategines vertės grandines, taip pat skatinti junglumą šiame regione. Įgyvendinant šią darbotvarkę svarbų vaidmenį ir toliau atliks **Europos investicijų bankas (EIB)**.

b) Tiekimo grandinių ir ekonominio saugumo stiprinimas

Siekiant apsaugoti ir diversifikuoti vertės grandines labai svarbūs yra glaudesni prekybos ryšiai. Didėjant ekonominio saugumo svarbai ES ir Indija tampa nepakeičiamomis partnerėmis

mažinant riziką ir kuriant **atsparias ir patikimas tiekimo grandines**. Pažangūs ES pramonės pajėgumai ir besiplečianti Indijos gamybos bazė papildo vienas kitą, o glaudesnis koordinavimas gali sustiprinti abiejų partnerių pozicijas pasaulinėse vertės grandinėse.

Pasitelkdamos prekybos ir technologijų tarybą (PTT) ES ir Indija gilins bendradarbiavimą pagrindiniuose sektoriuose, kad užtikrintų pasaulinius sutrikimus atlaikyti galinčias tiekimo grandines. Pirmenybė teikiama visapusiškam **ES ir Indijos puslaidininkių susitarimo** (2023 m. lapkričio mėn.) įgyvendinimui, bendradarbiavimui **žaliųjų technologijų**, pavyzdžiui, **saulės energijos**, srityje siekiant sumažinti pernelyg didelę priklausomybę nuo subsidijuojamų trečiųjų šalių tiekėjų, ankstyvojo perspėjimo apie **veikliąsias vaistines medžiagas** sistemas ir nenumatytų atvejų **maisto tiekimo grandinėse** planavimą. Žvelgiant į ateitį, bendradarbiavimas galėtų apimti ir **pažangiąją gamybą** bei **biotechnologijas**.

ES ir Indija taip pat turėtų **bendrai įvertinti išorinį pažeidžiamumą** ir strategines prekybos galimybes, kad nustatytų kitus prioritetinius sektorius. Tuo remiantis apčiuopiamų rezultatų galėtų duoti tikslingas bendradarbiavimas strateginėse vertės grandinėse, apimantis techninius ir tvarumo standartus, reglamentavimo patobulinimus, inovacijas, įgūdžių ugdymą ir palankesnių sąlygų investicijoms sudarymą aktyviai dalyvaujant privačiajam sektoriui . Kad tai būtų įgyvendinta, ES siūlo **sukurti mėlynuosius slėnius** – specialias atrinktoms vertės grandinėms sukurtas platformas, skirtas **privačiojo sektoriaus dalyvavimui paspartinti** sudarant palankesnes sąlygas investicijoms, suderinant standartus ir vykdant struktūrinį verslo bendradarbiavimą.

Saugus **svarbiausiųjų žaliavų** tiekimas išlieka strateginis prioritetas siekiant tvarių ir atsparių pramonės ekosistemų. Indijos pritarimas G7 ypatingos svarbos naudingųjų iškasenų veiksmų planui atspindi sutarimą dėl pagrindinių principų, įskaitant tvarumą, diversifikavimą ir rinkų skaidrumą, ir suteikia pagrindą praktiniam bendradarbiavimui.

ES taip pat yra pasirengusi pradėti **dialogą su Indija dėl energijos importo diversifikavimo** siekiant užsitikrinti patikimus ir įperkamus šaltinius.

Galiausiai turėtų būti išplėstos PTT vykstančios diskusijos ekonominio saugumo klausimais įtraukiant ir kitus klausimus, pavyzdžiui, **tiesioginių užsienio investicijų tikrinimą**, **mokslinių tyrimų saugumo** stiprinimą ir **technologijų nutekėjimo** prevenciją.

c) Perėjimo prie švarios energijos ir atsparumo skatinimas

Remdamosi bendrais įsipareigojimais, pavyzdžiui, ES 2050 m. ir Indijos 2070 m. įsipareigojimais dėl poveikio klimatui neutralizavimo, ir abiejų šalių technologiniais pajėgumais ES ir Indija gali paspartinti savo perėjimą prie švarios energijos, toliau mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro ir stiprinti pasaulinę lyderystę. Jos gali svariai prisidėti prie veiksmingo Paryžiaus susitarimo įgyvendinimo. Tolesnis bendradarbiavimas atsinaujinančiųjų išteklių energijos, energijos kaupimo, išmaniųjų elektros tinklų, energijos vartojimo efektyvumo ir degalų iš atsinaujinančiųjų išteklių srityse stiprins Indijos kaip švarios energijos ir technologijų tiekėjos vaidmenį. Taip pat labai svarbu užtikrinti atsparumą, be kita ko, didinant žiediškumą, apsaugant biologinę įvairovę ir stiprinant apsirūpinimo maistu bei sveikatos saugumą.

Partnerystė švarios energijos ir klimato srityje tapo viena pagrindinių platformų ir galėtų būti papildomai sustiprinta, be kita ko, siekiant skatinti **žaliosios ir švarios energijos technologijų** diegimą ir patekimą į rinką. ES skatins ES ir Indijos švarių technologijų verslo mainus ir stiprins bendradarbiavimą pagrindiniuose sektoriuose.

Jūros vėjo energijos srityje ES ir Indija stiprins bendradarbiavimą rengdamos ES ir Indijos jūros vėjo energijos verslo aukščiausiojo lygio susitikimus, kad būtų keičiamasi geriausia patirtimi ir sudarytos palankesnės sąlygos įmonių tarpusavio bendradarbiavimui, taip pat intensyviau keisdamosi patirtimi technologijų perdavimo, praktinės patirties ir aukcionų rengimo srityse. Be to, bendromis pastangomis bus orientuojamasi į vietos sąlygoms pritaikytų technologijų mokslinius tyrimus ir inovacijas, o abi šalys nagrinės galimybę toliau remti bandymų ir demonstravimo įstaigas siekdamos paskatinti konkurenciją ir sumažinti sąnaudas.

Postūmį stiprinti ir plėsti bendradarbiavimą taip pat suteikia ES ir Indijos žaliojo vandenilio darbo grupės sukūrimas. Ji rems pastangas dekarbonizuoti sektorius, kurių priklausomybę nuo iškastinio kuro mažinti sunku, kartu stiprindama prekybos ir ekonominius ryšius. Darbo grupė suburs įmones, pramonę, akademinę bendruomenę ir ekspertų grupes siekdama skatinti inovacijas, dalijimąsi žiniomis ir technologinį bendradarbiavimą **žaliojo vandenilio gamybos, kaupimo ir platinimo srityse**, taip pat geriausia praktika ir sėkmingų atvejų tyrimais. Kaip Indijos vandenilio aljanso (IH2A) narys EIB yra pasirengęs prisidėti prie finansavimo ir prekybos ryšių.

Be to, bendradarbiavimas stiprinant **energijos rinkas** – pasitelkiant tokias priemones kaip sutartys dėl kainų skirtumo, pažangiųjų skaitiklių analizė ir įsipareigojimo pirkti sutartys – gali padidinti tikrumą dėl investicijų, sumažinti energijos kainas ir paspartinti įrengimą dideliu mastu. Bendros pastangos sudaryti palankesnes sąlygas įsipareigojimo pirkti sutartims ir skatinti bendradarbiavimą tokiose technologijų srityse kaip elektrolizeriai, kuro elementai ir kaupimo technologijos kartu keičiantis praktine patirtimi ir geriausia praktika dar labiau sustiprins konkurencingumą ir masto ekonomiją visoje švarios energijos vertės grandinėje.

Remdamosi žaliojo vandenilio gamybos pajėgumų plėtra ES ir Indija galėtų bendradarbiauti, kad paspartintų **sunkiosios pramonės šakų priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą**, visų pirma kurdamos **mažo anglies dioksido pėdsako plieną ir cementą** Indijoje. ES darbas, susijęs su paklausos valdymo priemonėmis ir produktų ženklinimu, gali padėti plėsti šią vis dar besiformuojančią rinką, kartu užtikrinant vienodas sąlygas ir sprendžiant pasaulinių perteklinių pajėgumų problemą.

Bendradarbiavimas taip pat galėtų suintensyvėti **tvaraus judumo srityje**. Dėl savo stiprios aviacijos rinkos, atsinaujinančiųjų išteklių energijos sektoriaus augimo ir biogeninių atliekų potencialo Indija yra viena svarbiausių partnerių **tvarių aviacinių degalų (TAD) srityje**. Bendradarbiavimo skatinimas, be kita ko, įgyvendinant ES finansuojamą ACT–SAF projektą, gali paskatinti TAD gamybą ir sudaryti sąlygas abiem partnerėms tapti pasaulinių standartų formuotojomis. Taip pat galėtų būti tęsiamas bendradarbiavimas transporto priemonių energijos sertifikavimo metodikų ir **elektromobilumo** srityse, įskaitant keitimąsi žiniomis ir elektromobilių įkrovimo standartų derinimą.

ES ir Indija galėtų stiprinti bendradarbiavimą **tvarios urbanizacijos** srityje pasitelkdamos esamas partnerystes, daugiausia dėmesio skirdamos miestams, įmonėms ir pilietinei visuomenei. Bendradarbiavimas taip pat apima Pasaulinį merų paktą ir Tarptautinio miestų ir regionų bendradarbiavimo programą, kuria skatinami miestų tarpusavio mainai.

ES ir Indija turi galimybę bendradarbiauti kurdamos vidinę **anglies dioksido rinką**, kad sumažintų išmetamą ŠESD kiekį ir pritrauktų lėšų perėjimui prie švarios energijos. Indijos prekybos anglies dioksido kreditais sistema sparčiai vystoma, o ES gali pasidalyti savo apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos patirtimi, susijusia su stebėsena, ataskaitų teikimu, tikrinimu ir sektorių lyginamaisiais indeksais. Indijoje faktiškai sumokėta anglies dioksido kaina bus atskaityta pagal ES pasienio anglies dioksido korekcinio mechanizmo (CBAM) finansinį koregavimą, kuris bus pagrįstas anglies kiekiu ir bus palankus Indijos eksportuotojams siekiant mažinti savo CBAM prekių priklausomybę nuo iškastinio kuro. Šis mechanizmas taip pat supaprastinamas, kad būtų naudingas mažosioms įmonėms.

ES ir Indija taip pat turėtų stiprinti bendradarbiavimą **tvaraus finansavimo priemonių**, pavyzdžiui, žaliųjų obligacijų, srityje, kad nukreiptų privatųjį kapitalą į Indijos perėjimą prie švarios energijos. Indija yra viena iš prioritetinių šalių pagal ES pasaulinę žaliųjų obligacijų iniciatyvą, todėl jai bus naudingos išplėstos ES žaliųjų kreditų linijos ir bankams patrauklūs projektai – tai prisidės prie šios šalies kaip regioninio žaliojo kapitalo centro iškilimo.

Pagal ES ir Indijos efektyvaus išteklių naudojimo ir žiedinės ekonomikos partnerystę ES ir Indija turėtų stiprinti dialogą ir bendradarbiavimą **žiedinės ekonomikos srityje**. Keisdamosi geriausia patirtimi ir politikos metodais bei kurdamos verslo sprendimus – visų pirma tekstilės, elektronikos, elektromobilių ir baterijų, laivų perdirbimo ir plastikų srityse – abi partnerės gali paspartinti perėjimą prie **efektyvaus išteklių naudojimo sistemų**, kuriomis mažinamas atliekų kiekis ir kuriamos darbo vietos. Vykdomos iniciatyvos galėtų sudaryti sąlygas tolesniam bendradarbiavimui svarbiausiųjų žaliavų perdirbimo srityje. ES išnagrinės galimybes atnaujinti ES ir Indijos aplinkos forumą, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos vyriausybių ir verslo suinteresuotųjų subjektų mainams.

ES stiprins bendradarbiavimą su Indija **bioekonomikos srityje**, įskaitant miškininkystę ir novatorišką medžiagų naudojimą. Remdamosi Indijos ir ES vandens partneryste abi šalys turėtų toliau stiprinti dialogą ir bendradarbiavimą upių baseinų valdymo, **hidrologinio atsparumo ir saugumo**, potvynių ir sausrų, pakartotinio vandens naudojimo ir vandens naudojimo efektyvumo srityse.

ES yra pasirengusi stiprinti bendradarbiavimą su Indija **tvaraus žemės ūkio** srityje plečiant klimato kaitos poveikiui atsparią ūkininkavimo praktiką, gerinant dirvožemio būklę ir ekosistemų našumą, mažinant ražienų deginimą, skatinant biologinių atliekų naudojimą ir didinant konkurencingumą pasitelkiant žaliąsias technologijas ir įtraukias inovacijas. Remiantis Žemės ūkio ir maisto vizija, **žemės ūkio maisto produktų politikos partnerystės dialogu** ir bendradarbiavimu derinant technologines inovacijas su žemės ūkio mastu ir įvairove būtų

galima prisidėti prie pasaulinio apsirūpinimo maistu saugumo didinimo ir skatinti tvarias žemės ūkio maisto produktų sistemas.

Laikydamasi bendros sveikatos koncepcijos ES yra pasiryžusi bendradarbiauti su Indijos ligų kontrolės centrais, kad būtų sustiprinta esamų ir naujų grėsmių sveikatai prevencija, pasirengimas joms ir reagavimas į jas, kartu remiant **tvarias ir atsparias sveikatos sistemas**. Remiantis pradiniu bendradarbiavimu vakcinų gamybos ir nuotekų priežiūros srityse ES ir Indijos partnerystė bus išplėsta įtraukiant sustiprintą dalijimąsi duomenimis, o stiprus viešojo ir privačiojo sektorių bendradarbiavimas atliks svarbų vaidmenį skatinant inovacijas ir galimybę plėsti veiklos mastą.

Atsižvelgdamos į dažnesnes ir intensyvesnes gaivalines nelaimes, kurias dar labiau paaštrina klimato kaita, ES ir Indija stiprins bendradarbiavimą **prisitaikymo prie klimato kaitos** srityje, daugiausia dėmesio skirdamos klimato rizikos prevencijai ir mažinimui, pasirengimo nelaimėms ir reagavimo į jas pajėgumų didinimui ir infrastruktūros atsparumo stiprinimui. Tai apima administracinio susitarimo dėl glaudesnio bendradarbiavimo **nelaimių valdymo** srityje su Indijos nacionaline nelaimių valdymo institucija sudarymą palaikant politinį dialogą, techninį bendradarbiavimą, dalijantis žiniomis ir stiprinant ankstyvojo įspėjimo ir reagavimo sistemų pajėgumus.

2. TECHNOLOGIJOS IR INOVACIJOS

Ilgalaikis ES ir Indijos klestėjimas, konkurencingumas ir tvarus augimas priklauso nuo lyderystės besiformuojančių technologijų srityje. Abi pusės siekia atvirų, saugių ir į žmogų orientuotų inovacijų. ES prisideda pasaulinio lygio moksliniais tyrimais ir skaitmenine infrastruktūra, stipria pramone, solidžiu reglamentavimu ir ekspertiniu žaliųjų ir skaitmeninių technologijų išmanymu, o Indija siūlo kvalifikuotą darbo jėgą, didžiulius duomenų rinkinius, augančią skaitmeninę ekonomiką ir elektronikos sektorių, gyvybingą startuolių ekosistemą ir patirtį ekonomiškų inovacijų srityje. Bendradarbiavimas ypatingos svarbos besiformuojančių technologijų, mokslinių tyrimų ir palankios skaitmeninės aplinkos srityse duos apčiuopiamos naudos abiejų šalių visuomenei.

a) Parama ypatingos svarbos besiformuojančioms technologijoms

ES ir Indija turėtų bendradarbiauti ypatingos svarbos besiformuojančių technologijų srityje **atsižvelgdamos į visą vertės grandinę** – tai apimtų mokslinius tyrimus ir inovacijas, gamybą, standartizavimą, reglamentavimą, patekimą į rinką, įgūdžių ugdymą ir palankesnių sąlygų investicijoms sudarymą. ES siūlo PTT struktūroje įsteigti ribotą skaičių **ES ir Indijos inovacijų centrų** – specialių pagrindinių technologijų platformų, kuriose dalyvautų politikos formuotojai, pramonės lyderiai, startuoliai, investuotojai ir ekspertai siekiant išsiaiškinti bendrus prioritetus ir paspartinti inovacijas.

Šie centrai skatintų dialogą, keitimąsi žiniomis ir bendrus projektus ypatingos svarbos besiformuojančių technologijų srityje. Perspektyvioms iš ankstyvojo bendradarbiavimo etapo iškilusioms technologijoms bręstant jas būtų galima plėtoti per mėlynuosius slėnius, kurie skatintų pritaikymą pramonėje ir paspartintų privačiojo sektoriaus įsitraukimą. Pradinis

bendradarbiavimas galėtų būti sutelktas į skaitmenines technologijas pasiremiant ES Europos skaitmeninių inovacijų centrų tinklu.

Labai svarbu stiprinti Europos ir Indijos MVĮ, inkubatorių ir startuolių, įskaitant susijusius su giliosiomis technologijomis, ryšius. ES siūlo sukurti **ES ir Indijos startuolių partnerystę** bendradarbiaujant su Europos inovacijų taryba, organizacija „Start-up India“ ir valstybėmis narėmis, siekiant skatinti tarpvalstybines investicijas, bendrą kūrybą ir didelį potencialą turinčias įmones pasinaudojant gyvybinga Indijos startuolių ekosistema ir ES inovacijų priemonėmis.

Bendradarbiavimo galimybės apima bendrus mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, abipusius talentų mainus ir strategines bendras **pažangiųjų puslaidininkių** įmones, daugiausia dėmesio skiriant dirbtinio intelekto (DI) programų projektavimui ir prototipų kūrimui pasinaudojant Indijos lustų projektavimo ekspertinėmis žiniomis ir Europos mokslinių tyrimų infrastruktūra pagal Lustų aktą.

ES ir Indija yra įsipareigojusios plėtoti **pažangų, patikimą, tvarų ir į žmogų orientuotą DI**. Bendradarbiavimas bus sutelktas į strategines DI sritis, įskaitant didžiuosius kalbos modelius, daugiakalbius natūraliosios kalbos apdorojimo duomenų rinkinius, DI mokymo duomenų rinkinius ir DI sprendimus tokioms viešojo intereso sritims kaip sveikatos priežiūra, žemės ūkis ir klimato srities veiksmai. Bus sustiprintas Europos DI tarnybos ir Indijos nacionalinės DI misijos bendradarbiavimas, taip pat bendradarbiavimas su Indijos DI saugos institutu siekiant plėtoti DI saugą, bandymus ir vertinimą.

Pagal ES ir Indijos administracinį susitarimą dėl **našiosios kompiuterijos** atitinkami suinteresuotieji subjektai pradėjo bendradarbiauti biomedicininių mokslinių tyrimų, oro sąlygų modeliavimo ir gamtinių pavojų prognozavimo srityse – šis bendradarbiavimas gali būti išplėstas įtraukiant bendrus našiosios kompiuterijos pajėgumus ir hibridines **kvantinės našiosios kompiuterijos sistemas**. Bendra veikla galėtų apimti abipusę prieigą prie sistemų, bendrus lyginamosios analizės standartus, bendrai sukurtas modeliavimo, optimizavimo ir mašininio mokymosi priemones, tyrėjų mainus, bendras doktorantūros programas ir bendrą finansavimą siekiant paspartinti mišrius darbo srautus nuo koncepcijos pagrindimo iki gamybos.

Kaip vienos pagrindinių kosmoso technologijų plėtotojų ES ir Indija stiprins bendradarbiavimą žemės stebėjimo, palydovinės navigacijos, kosmoso stebėjimo ir ryšių srityse. Siekiant paspartinti bendradarbiavimą ir išnagrinėti galimybes bendradarbiauti dėl kosmoso saugumo bus pradėtas **kosmoso dialogas**.

Ypatingos svarbos technologijų apsauga turi būti bendras prioritetas. ES ir Indija turėtų įgyvendinti patikimas priemones, kad **užkirstų kelią neteisėtam didesnės rizikos technologijų ir žinių perdavimui ar netinkamam jų naudojimui**, užtikrindamos atsakingą jų naudojimą remiant pasaulinį stabilumą, demokratines vertybes ir strateginį savarankiškumą.

b) Palankios skaitmeninės aplinkos kūrimas

Remdamasi būsimomis ES ir Indijos skaitmeninės prekybos taisyklėmis ES siekia stiprinti bendradarbiavimą su Indija, kad būtų sukurta **patikima, saugi, sąžininga ir sąveiki skaitmeninė ekosistema**. Jis apima glaudesnį **bendradarbiavimą reglamentuojant** duomenų valdymą, platformų reguliavimą, skaitmenines rinkas ir kibernetinį saugumą – tai turėtų būti pagrįsta abipusiškumo principu, tarptautiniais standartais ir žmogaus teisėmis.

ES ir Indija taip pat turėtų bendradarbiauti skatindamos **sąžiningas skaitmenines rinkas**, saugią **elektroninę prekybą, privatumą internete ir vaikų apsaugą**, kartu kovodamos su neteisėtu turiniu ir sistemine rizika. Dalijimasis geriausia patirtimi padės suderinti inovacijas su atsakomybe, skatinti skaitmeninį raštingumą ir puoselėti demokratines vertybes, žodžio laisvę bei žmogaus orumą skaitmeniniame amžiuje.

Patikimi **tarpvalstybiniai duomenų srautai** yra gyvybiškai svarbūs prekybai, inovacijoms, patikimam DI ir bendradarbiavimui teisėsaugos ir teisingumo skaitmeninimo srityse. Yra galimybių geriau sujungti ES ir Indijos duomenų ekosistemas saugiu ir suderintu būdu. ES bendradarbiaus su Indija siekdama skatinti patikimą **duomenų apsaugos sistemą** ir jos įgyvendinimo konvergenciją.

ES ir Indija pripažįsta, kad svarbu įrengti saugią **skaitmeninę infrastruktūrą**, visų pirma saugius ir patikimus 5G / 6G tinklus ir povandeninius bei antžeminius kabelius. ES yra pasirengusi dalytis savo patirtimi šioje srityje remdamasi tokiomis priemonėmis kaip 5G priemonių rinkinys arba neseniai priimtas komunikatas, kuriuo siekiama didinti jūrinių kabelių saugumą ir atsparumą. Indijos aljanso „Bharat 6G“ ir ES 6G pažangiųjų tinklų ir paslaugų verslo asociacijos susitarimo memorandumas yra abipusiai naudingų bendrų pastangų kurti saugias ir patikimas telekomunikacijų ekosistemas pavyzdys, kuriuo sudaromos sąlygos kurti atsparius ir patikimus **6G tinklus**.

Bendradarbiavimas **skaitmeninės viešosios infrastruktūros** srityje – pasinaudojant Indijos patirtimi, susijusia su didelio masto įtraukiomis platformomis, ir ES lyderyste pasaulinių standartų srityje – gali padėti užtikrinti finansinę įtrauktį, skaitmeninę tapatybę ir veiksmingą viešųjų paslaugų teikimą. Abi pusės siekia **techninio sąveikumo**, pavyzdžiui, tarp Europos skaitmeninės tapatybės dėklės ir Indijos sistemos „Adhaar“, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos tarpvalstybinei prekybai, kelionėms ir keitimuisi duomenimis. Jos taip pat siekia bendrai skatinti skaitmeninę viešąją infrastruktūrą trečiosiose šalyse.

c) Bendradarbiavimo mokslinių tyrimų srityje skatinimas

Bendradarbiavimas pagal **ES mokslinių tyrimų ir inovacijų programas** suteikia galimybių tyrėjams ir inovacijų kūrėjams tokiose srityse kaip skaitmeninės technologijos, švari energija, vandentvarka, maistas ir žemės ūkis, sveikata ir besiformuojančios technologijos, pavyzdžiui, puslaidininkiai, biotechnologijos ir pažangiosios medžiagos, kartu užtikrinant moterims vienodas galimybes naudotis šiomis galimybėmis.

Bendras bendradarbiavimas mokslinių tyrimų srityje pagal pavyzdinę ES mokslinių tyrimų ir inovacijų programą „Europos horizontas“ jau vykdomas kartu su Indija paskelbus išskirtinius suderintus kvietimus teikti pasiūlymus, pavyzdžiui, dėl į jūrą išmetamų plastiko šiukšlių ir atliekų perdirbimo į žaliąjį vandenilį. Tačiau Indija galėtų apsvarstyti galimybę tapti **programos „Europos horizontas“ asocijuotąja šalimi**. Tai atvertų duris glaudesniam ir

labiau struktūrizuotam moksliniam bendradarbiavimui – Indijos tyrėjai ir institucijos galėtų vienodomis sąlygomis dalyvauti įvairių sričių bendradarbiavimo projektuose. Tai taip pat suteiktų Indijos tyrėjams daugiau galimybių naudotis pasaulinio lygio Europos mokslinių tyrimų infrastruktūra.

Remdamosi Euratomo ir Indijos susitarimu dėl bendradarbiavimo tyrimų ir plėtros srityje abi partnerės turėtų skatinti su **taikiu branduolinės energijos naudojimu** susijusį bendradarbiavimą, apimantį branduolinių reaktorių saugą, radiacinę saugą, radioaktyviųjų atliekų tvarkymą, branduolinį saugumą, apsaugos priemones, branduolinės energetikos mokslo taikymą ir branduolių sintezę. ES ir Indija taip pat turėtų stiprinti bendradarbiavimą **Tarptautinio termobranduolinio eksperimentinio reaktoriaus** programoje, kurios narės jos abi yra.

3. SAUGUMAS IR GYNYBA

Vis sudėtingesnės pasaulinės grėsmės saugumui, didėjanti geopolitinė įtampa ir spartūs technologiniai pokyčiai rodo, kad reikia glaudesnio ES ir Indijos dialogo ir bendradarbiavimo saugumo ir gynybos srityje. Spaudimas pasaulinėms jūrų linijoms kelia grėsmę laivybos laisvei, taip pat atsiranda naujų pavojų kibernetinėje, hibridinėje ir kosmoso srityse. Tokios besiformuojančios perversminės technologijos kaip DI teikia strateginių pranašumų ir kelia iššūkių, susijusių su skaidrumu, atskaitomybe ir tarptautinės teisės laikymusi.

ES ir Indijos bendradarbiavimas saugumo ir gynybos srityje pastaruoju metu įgavo pagreitį, be kita ko, per 2025 m. birželio mėn. pradėtą **strateginį dialogą užsienio ir saugumo politikos klausimais**. Reguliariuose teminiuose dialoguose aptariami saugumo ir gynybos, jūrų saugumo, kibernetinio saugumo, kovos su terorizmu ir branduolinio ginklo neplatinimo klausimai. Indija taip pat yra viena iš pagrindinių partnerių ES projekte „Saugumo bendradarbiavimo su Azija bei Indijos ir Ramiojo vandenynų regionu ir šiuose regionuose stiprinimas“ (ESIWA+).

Šiuo metu ES ir Indija svarsto galimybę sukurti **ES ir Indijos saugumo ir gynybos partnerystę**. Ši partnerystė dar labiau sustiprintų strategines konsultacijas ir sudarytų sąlygas glaudesniam bendradarbiavimui ir bendroms iniciatyvoms dėl bendrų prioritetų, pavyzdžiui, krizių valdymo, jūrų saugumo, kovos su kibernetinėmis ir hibridinėmis grėsmėmis ir kovos su terorizmu. Tai taip pat sudarytų geresnes sąlygas gynybos pramonės bendradarbiavimui.

Abi šalys taip pat pradeda derybas dėl **susitarimo dėl informacijos saugumo**, kuriuo bus sudarytos palankesnės sąlygos keistis įslaptinta informacija ir glaudžiau bendradarbiauti su saugumu ir gynyba susijusiose srityse. Tai taip pat galėtų leisti Indijai dalyvauti ES saugumo ir gynybos iniciatyvose pagal ES sutartimis grindžiamas sistemas.

a) Aktyvesnis bendradarbiavimas regioninio saugumo srityje

Didėjantis ES strateginis įsitraukimas į Indijos ir Ramiojo vandenynų regioną, ypač jos parama regioniniams partneriams visapusiškose saugumo srityse, glaudžiai dera su Indijos kaip pagrindinio regioninio stabilumo ramsčio vaidmeniu ir jos gilesniu bendradarbiavimu su partneriais, įskaitant JAV, Japoniją, Australiją ir ASEAN valstybes nares. Abi pusės turėtų

gerinti koordinavimą ir keitimąsi nuomonėmis apie **euroatlantinio bei Indijos ir Ramiojo vandenynų regionų ryšius**, visų pirma Viduržemio jūros, Raudonosios jūros ir Indijos vandenyno, kaip pagrindinių šių regionų sąsajų, jungtis.

ES dalyvavimas Indijos pradėtoje Indijos ir Ramiojo vandenynų iniciatyvoje rodo ES pasirengimą stiprinti bendradarbiavimą bendrų prioritetų, pavyzdžiui, jūrų ekologijos, jūrų išteklių, pajėgumų stiprinimo, pasirengimo nelaimėms, jūrų saugumo ir transporto, srityse.

Būdama **Indijos vandenyno šalių asociacijos dialogo partnerė** ES taip pat turi geras galimybes kurti su Indija regioninių prioritetų sinergiją. 2024 m. ES ir Indija susitarė pradėti specialias konsultacijas dėl geresnio koordinavimo sprendžiant bendrus strateginius uždavinius Indijos ir Ramiojo vandenynų regione.

ES pasisako už tarptautinės teisės laikymusi pagrįstą taiką ir saugumą, todėl tęs **darbą su Indija visais kovos su Rusijos karine agresija prieš Ukrainą klausimais**. Atsižvelgdama į tai, ES toliau ieškos būdų, kaip užkirsti kelią ES kilmės prekių, kurios naudojamos kare, reeksportui į Rusiją ir sankcijų apėjimui, įskaitant atvejus, kai tam naudojamas Rusijos šešėlinis laivynas ir kitos energetikos priemonės. Tai apima nuolatinį dialogą su pasiuntiniu ES sankcijų klausimams ir praktines pajėgumų kūrimo iniciatyvas su privačiuoju sektoriumi.

Svarbu bendradarbiauti su Indija **valdant krizes** bendrų interesų srityse, todėl ES palankiai vertintų Indijos dalyvavimą ES bendros saugumo ir gynybos politikos **civilinėse ir karinėse misijose**. ES ir Indija, visapusiškai laikydamosi savo atitinkamų sprendimų priėmimo procesų, turėtų apsvarstyti tam tinkamas priemones.

b) Kova su tradicinėmis ir hibridinėmis grėsmėmis

Jūrų saugumas yra regioninio ir pasaulinio saugumo pagrindas. Kadangi abiejų šalių prekyba ir susisiekimas labai priklauso nuo jūrų transporto, labai svarbu apsaugoti susisiekimo jūra kelius, ypatingos svarbos infrastruktūros objektus ir pažaboti šešėlinio laivyno veiklą. ES ir Indija yra vieningai pasiryžusios siekti laisvos, atviros, įtraukios ir taisyklėmis pagrįstos jūrų tvarkos, taip pat Indijos ir Ramiojo vandenynų regione, atitinkančios tarptautinę teisę, visų pirma JT jūrų teisės konvenciją. ES ir Indija įsipareigojo aktyviau dalyvauti užtikrinant **informuotumą apie padėtį jūroje**, taip skatindamos bendrą vertinimą, koordinavimą ir sąveikumą, o tam reikalinga sinergija daugelyje lygmenų.

ES siekia gilinti bendradarbiavimą su Indija prisidėdama prie **regioninių jūros saugumo sistemų** ir taip padėti stiprinti pakrančių valstybių gebėjimus spręsti bendrus uždavinius. Tai apima bendrą darbą užtikrinant informuotumą apie padėtį jūroje ir didesnę paramą regioninėms dalijimosi informacija platformoms, pavyzdžiui, Madagaskare įsikūrusiam regioniniam jūrų informacijos sintezės centrui. ES ir Indija taip pat galėtų glaudžiau bendradarbiauti vykdydamos Indijos vandenyno šalims skirtus **pajėgumų kūrimo** projektus.

Remdamasi esamu bendradarbiavimu, be kita ko, vykdant **jūrų operacijas EUNAVFOR ATALANTA ir EUNAVFOR ASPIDES**, ES siekia plėsti operatyvinį bendradarbiavimą su Indijos karinėmis jūrų pajėgomis. Tai galėtų apimti tolesnes bendras pratybas, pagrįstas 2025 m. birželio mėn. karinio jūrų laivyno pratybomis – jose daugiausia dėmesio skirta pažangioms kovos su piratavimu operacijoms, sąveikumui, taktiniams manevrams ir saugiems ryšiams. Tokiose pratybose galėtų dalyvauti kiti Indijos ir Ramiojo vandenynų regiono

partneriai. ES sieks sudaryti susitarimus tarp ES karinių jūrų pajėgų operacijų ir Indijos karinio jūrų laivyno, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos geresniam keitimuisi informacija ir bendradarbiavimui vakarinėje Indijos vandenyno dalyje. Be to, ES ir Indija galėtų vykdyti bendrą jūrinę veiklą kitose bendros svarbos teritorijose, pavyzdžiui, Gvinėjos įlankoje.

Bendradarbiaujant ateityje daugiausia dėmesio taip pat turėtų būti skiriama **ypatingos svarbos jūrų infrastruktūros** apsaugai, visų pirma atsižvelgiant į didėjančias hibridines grėsmes. Siekiant spręsti šiuos kintančius saugumo uždavinius bus labai svarbu bendradarbiauti per tokias regionines struktūras kaip Indijos vandenyno komisija. ES ir Indija taip pat turėtų toliau bendradarbiauti jūrų saugumo srityje, be kita ko, šalindamos grėsmes aplinkai ir saugiai laivybai, kurias kelia standartų neatitinkanti ir rizikinga laivybos praktika.

ES siūlo gilinti bendradarbiavimą su Indija **kibernetinio saugumo** ir atsparumo **hibridinėms grėsmėms** didinimo srityse, visų pirma per ES ir Indijos dialogą kibernetikos klausimais, taip pat tokiose srityse kaip su saugumu susiję moksliniai tyrimai, IRT tiekimo grandinių saugumas ir palankesnių sąlygų sudarymas patikimoms skaitmeninėms technologijoms ir tiekėjams. Galėtų būti stiprinamas bendradarbiavimas, susijęs su savitarpio teisine pagalba ir kibernetiniais nusikaltimais, įskaitant pasinaudojant technologijomis vykdomą smurtą dėl lyties.

Tiek ES, tiek Indija susiduria su rimtomis **terorizmo grėsmėmis**. 2025 m. balandžio mėn. Pahalgame įvykdytas išpuolis buvo tragiškas priminimas apie gyvybėmis sumokamą terorizmo kainą. Abi partnerės susiduria su iššūkiais, susijusiais su terorizmo ir organizuoto nusikalstamumo ryšiais, taip pat poreikiu kovoti su terorizmo finansavimu, internetine propaganda ir besiformuojančių technologijų keliama rizika. ES yra įsipareigojusi toliau stiprinti bendradarbiavimą **kovos su terorizmu** srityje siekdama įvertinti pasaulines grėsmes, kovoti su ekstremizmo ir terorizmo finansavimu, taip pat stiprinti bendradarbiavimą stengiantis kurti pajėgumus, vykdant bendrus projektus ir teisėsaugos partnerystes.

Kalbant apie **tarptautinį organizuotą nusikalstamumą**, ES siekia stiprinti teisminį ir teisėsaugos bendradarbiavimą su Indija. Juo siekiama įgyvendinti Europolo ir Indijos centrinio tyrimų biuro darbo susitarimą, pagal kurį abi šalys gali keistis ne asmens duomenimis, pavyzdžiui, kriminalinės metodikos, tendencijų ir kitos susijusios žvalgybos informacijos duomenimis. Tai apima Indijos prisijungimą prie Europolo saugaus keitimosi informacija tinklo programos. ES ir Indija taip pat galėtų plėtoti bendradarbiavimą su Eurojustu ir Europos prokuratūra. Šis bendradarbiavimas galėtų būti išplėstas, kad apimtų narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų, naudojamų neteisėtai narkotikų ir naujų psichoaktyviųjų medžiagų gamybai, neteisėto naudojimo ir prekybos jais prevenciją.

c) Bendradarbiavimo gynybos pramonės srityje skatinimas

ES ir Indijos gynybos pramonės bendradarbiavimo stiprinimas, laikantis bendrų saugumo prioritetų ir taikant tinkamas apsaugos nuo technologijų nutekėjimo priemones, gali padėti sustiprinti atitinkamus **gamybos ir technologinius pajėgumus**, padidinti tiekimo grandinių saugumą ir skatinti inovacijas bei konkurencingumą. ES ekspertinės žinios gynybos mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir gamybos srityse gali padėti Indijai sustiprinti savo gynybos

pramonės bazę ir diversifikuoti patikimas tiekimo grandines, o Indijos gamybos pajėgumai galėtų padėti ES padidinti ginklų tiekimą konkrečiuose sektoriuose.

Siekiant paspartinti šį bendradarbiavimą, galėtų būti įsteigtas **pramonės rengiamas ES ir Indijos gynybos pramonės forumas**, kuris suburtų abiejų šalių įmones, kad jos dalytųsi geriausia patirtimi ir rastų bendradarbiavimo galimybių. ES ir Indijos pareigūnai dalyvautų kaip stebėtojai.

4. JUNGLUMAS IR PASAULINIAI KLAUSIMAI

Kaip svarbios pasaulinės G20 narės ES ir Indija turėtų stiprinti bendradarbiavimą, kad gintų bendrus interesus, spręstų neatidėliotinus pasaulinius uždavinius ir atsvertų kitų šalių skatinamus netvaraus vystymosi modelius. Abi partnerės turi geras sąlygas bendrai pasisakyti už saugų ir tvarų regioninį junglumą, vystomąjį bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis ir trečiosiose šalyse bei veiksmingą pasaulinį valdymą.

a) Regioninio junglumo stiprinimas

Tiek ES, tiek Indija turi plataus užmojo tarptautines **junglumo darbotvarkes**. Pagal ES strategiją „Global Gateway“ visame pasaulyje sutelkiama 300 mlrd. EUR energetikos, skaitmeninei ir transporto infrastruktūrai remti, o Indija organizuoja tokias iniciatyvas kaip „Mutual and Holistic Advancement for Security and Growth“ (MAHASAGAR). 2021 m. abi partnerės taip pat pradėjo ES ir Indijos junglumo partnerystę. Abi partnerės yra gerai pasirengusios pasinaudodamos šiomis platformomis bendradarbiauti stiprinant Europos, Indijos ir platesnio regiono junglumą laikydamosi aukštų standartų ir kartu atverdamos naujų komercinių galimybių tiek ES, tiek Indijos įmonėms.

Pavyzdinis šio strateginio bendradarbiavimo pavyzdys – **Indijos, Artimųjų Rytų ir Europos ekonominis koridorius (IMEC)**. Šiuo projektu siekiama atgaivinti istorinius Eurazijos prekybos maršrutus integruojant jūrų, geležinkelių, skaitmeninę, energetikos ir švaraus vandenilio infrastruktūrą. IMEC tikslas – diversifikuoti prekybos maršrutus, mažinti strateginę priklausomybę, skatinti regioninę integraciją ir perspektyvias tiekimo grandines, taip atveriant naujų ekonominių galimybių Europoje, Indijoje, Afrikoje ir kituose regionuose.

ES yra pasiryžusi imtis lyderystės įgyvendinant IMEC iniciatyvą investuodama pagal strategiją „Global Gateway“ ir koordinuodama veiksmus su Europos komandos partneriais, įskaitant EIB, kad paremtų įvairius projektus – **nuo galimybių studijų iki infrastruktūros plėtros**. ES nori bendradarbiauti su Indija, kad paskatintų regioninį saugios ir tvarios **skaitmeninės infrastruktūros** kūrimą, įskaitant saugius patikimus 5G tinklus, povandeninius ir antžeminius kabelius bei palydovinį ryšį.

Įgyvendindama IMEC, ES kuria **ES, Afrikos ir Indijos skaitmeninį koridorių**, įskaitant 11 700 km ilgio Mėlynąją Ramano povandeninių kabelių sistemą, jungiančią Europą su Indija per Viduržemio jūros regioną, Artimuosius Rytus ir Rytų Afriką. Šia ES iniciatyva bus užtikrintas itin didelės spartos, saugus ir diversifikuotas duomenų junglumas, atsparus gaivalinių nelaimių ar sabotažo veiksmų sukeltiems sutrikimams.

Be to, ES ir Indija bendradarbiauja kurdamos **žaliuosius laivybos koridorius**, kuriais sustiprinamas tvarus susisiekimas jūra, mažinama priklausomybė nuo maršrutų, kuriuose išskiriama daug anglies dioksido, ir imamasi bendros lyderystės formuojant pasaulinius prekybos ir transporto standartus.

b) Bendradarbiavimo trečiosiose šalyse skatinimas

2025 m. birželio mėn. pasirašytu ES ir Indijos administraciniu susitarimu partnerės stengiasi bendrai investuoti į projektus, kuriais remiamas ekonomikos augimas, darbo vietų kūrimas ir darnus vystymasis trečiosiose šalyse, visų pirma Afrikoje ir Pietų Azijoje. Šis bendradarbiavimas padės išnaudoti viena kitą papildančias ES, Indijos ir jų privačiojo sektoriaus stiprybes siekiant kuo didesnio poveikio konkrečioje projekto vietoje ir sukurti naujoviškus rinka pagrįstus finansavimo mechanizmus. Šiuose projektuose galėtų **dalyvauti ir kiti panašų požiūrį turintys partneriai**. Toks bendradarbiavimas tampa vis svarbesnis kintant pagalbos pobūdžiui ir daugėjant alternatyvių vystymosi modelių.

Būsimuose **trišalio bendradarbiavimo projektuose** daugiausia dėmesio galėtų būti skiriama abiejų pusių išskirtiems sektoriams, pavyzdžiui, švarios energijos infrastruktūrai, ekologiškam judumui ir skaitmenizacijai. ES ir Indija taip pat susitarė trečiosiose šalyse bendrai kurti skaitmeninę viešąją infrastruktūrą, kuri sklandžiai veiktų su ES ir Indijos sistemomis.

Iš jau vykdomų iniciatyvų galima matyti, kaip ES ir Indijos bendradarbiavimas gali partneriams duoti apčiuopiamos naudos. Pavyzdžiui, per **Tarptautinį saulės energetikos aljansą (ISA)** ES ir Indija siekia, kad saulės energijos technologijos taptų prieinamesnės ir įperkamesnės visame pasaulyje. ES remia ISA tarptautinio saulės energijos technologijų taikymo išteklių centrų tinklo (STAR-C) struktūros kūrimo programą, padėsiančią gerinti infrastruktūros kokybę ir skatinti saulės energijos produktų ir paslaugų rinkas, ypač mažiausiai išsivysčiusiose Afrikos šalyse.

ES toliau bendradarbiaus su Indijos vadovaujama **Nelaimėms atsparios infrastruktūros koalicija**, kad padėtų kurti klimato sukrėtimus galinčias atlaikyti infrastruktūros sistemas mažose besivystančiose salų valstybėse Ramiajame vandenyne, Karibų jūroje ir Indijos vandenyne. Pagal kitą naują regioninę iniciatyvą bus naudojamos **„Copernicus“ palydovinės priemonės** nelaimių rizikos valdymui Pietų Azijoje remti.

Nauja tarptautiniu mastu pripažintais humanitariniais principais pagrįsta **ES ir Indijos humanitarinės pagalbos partnerystė** leistų abiem pusėms geriau koordinuoti savo veiksmus vietoje.

c) Veiksmingo pasaulinio valdymo formavimas

ES ir Indija pripažįsta, kad norint spręsti bendrus uždavinius ir siekti bendrų tvaraus ir integracinio augimo, žmogaus teisių, taikos ir saugumo tikslų, būtinos veiksmingos pasaulinės institucijos. Šiuo metu, kai šios institucijos patiria vis didesnį spaudimą, **geresnis ES ir Indijos veiklos koordinavimas JT, G20 ir kituose forumuose** – taip pat rengiant reguliarias konsultacijas prieš svarbius renginius – sustiprintų mūsų bendrą poveikį.

Abi partnerės remia **daugiašalių institucijų reformą**, kad jos būtų reprezentatyvesnės ir labiau atitiktų šiandienos iššūkius. **Iniciatyva „JT80“** yra platforma, kuria skatinamas JT

reformavimas ir atgaivinimas laikantis šios organizacijos principų ir įgyvendinant Paktą dėl ateities. Būsimas Indijos pirmininkavimas BRICS suteiks Indijai galimybę propaguoti tarptautinę teisę, normas ir vertybes tarptautiniuose forumuose.

ES ir Indija yra suinteresuotos atvira, nuspėjama ir taisyklėmis pagrįsta pasauline prekybos sistema. Todėl ES ir Indija turėtų bendradarbiauti siekdamos prasmingos **Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) reformos**, kad būtų nustatytas veiksmingesnis valdymas ir atnaujinta prekybos darbotvarkė siekiant geriau spręsti ekonominių iškraipymų ir didėjančio susiskaidymo problemas. Abi partnerės yra susirūpinusios dėl DVT tikslams pasiekti reikalingo finansavimo trūkumo, todėl yra galimybė suvienyti jėgas kuriant **įtraukesnę ir veiksmingesnę tarptautinę finansų architektūrą**, sutelkiant išteklius iš visų šaltinių, kartu vykdant daugiašalio plėtros banko reformas ir įgyvendinant Sevilijos įsipareigojimo veiksmų planą.

ES ir Indija turėtų bendradarbiauti įgyvendindamos **Paryžiaus susitarimą**, įskaitant vėlesnius JT bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferencijos (COP) įsipareigojimus, ir toliau didindamos savo užmojus dėl priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo, imdamosi visos ekonomikos nacionaliniu lygmeniu nustatytų įpareigojančių veiksmų, susijusių su ŠESD mažinimu. ES palankiai vertina Indijos lyderystę ketinant 2028 m. surengti COP33. Remdamosi Indijos pirmininkavimo metu priimtu G20 susitarimu trigubai padidinti pasaulinius atsinaujinančiųjų išteklių energijos pajėgumus abi partnerės turėtų kartu paspartinti daugiašalius veiksmus, susijusius su **perėjimu prie švarios energijos**, įskaitant Pasaulinio energetikos pertvarkos forumo, Pramonės pertvarkos lyderių grupės ir Pasaulinio biodegalų aljanso formatus, ir skatinti daugiašales iniciatyvas, kuriomis siekiama **laipsniškai atsisakyti iškastinio kuro**.

ES taip pat bendradarbiaus su Indija, kad užtikrintų visapusišką **Kunmingo ir Monrealio pasaulinės biologinės įvairovės strategijos** ir Pasaulinės vandens darbotvarkės įgyvendinimą, skatintų priimti įpareigojančią **Pasaulinę sutartį dėl plastikų** ir keistųsi informacija apie kovą su nusikaltimais aplinkai, įskaitant neteisėtą atliekų vežimą. ES ir Indija išreiškė norą bendradarbiauti įgyvendinant **Tarptautinės jūrų organizacijos poveikio klimatui neutralizavimo sistemą**, kuria siekiama sumažinti tarptautinės laivybos priklausomybę nuo iškastinio kuro.

ES siekia glaudžiau bendradarbiauti su Indija vandenynų valdymo srityje, be kita ko, palaikydama **dialogą dėl vandenynų ir žuvininkystės**, kad būtų skatinamas tvarus išteklių valdymas, saugoma jūrų biologinė įvairovė ir daroma pažanga ratifikuojant bei įgyvendinant Susitarimą dėl nacionalinei jurisdikcijai nepriklausančios biologinės įvairovės, taip pat nustatant naujas saugomas jūrų teritorijas Pietų vandenyne. ES taip pat palankiai vertintų bendras pastangas Indijos vandenyno tunų komisijoje, galimą Indijos prisijungimą prie Susitarimo dėl uosto valstybių kovos su neteisėta, nedeklaruojama ir nereglamentuojama žvejyba priemonių ir papildomas taisykles pagal PPO susitarimą dėl žuvininkystės subsidijų galutinio parengimo.

ES ir Indija toliau rems Pasaulio sveikatos organizaciją (PSO), kartu sieks užtikrinti visuotinę sveikatos apsaugą ir bendradarbiaus dėl **naujosios ES visuotinės sveikatos atsparumo iniciatyvos**. Jos taip pat stiprins bendradarbiavimą siekdamos spręsti **pasaulinio bado ir**

maisto stygiaus problemas per tokias daugiašales iniciatyvas kaip Pasaulinis kovos su badu ir skurdu aljansas.

Glaudžiai koordinuodamos veiksmus pasaulinėse **DI valdymo** platformose ES ir Indija galėtų veiksmingiau ginti atsakingą, į žmogų orientuotą požiūrį į DI. ES yra pasirengusi bendradarbiauti su Indija 2026 m. vasario mėn. Indijoje surengiant sėkmingą aukščiausiojo lygio susitikimą DI klausimais.

ES tikisi toliau bendradarbiauti su Indija žmogaus teisių klausimais dvišaliu ir daugiašaliu lygmenimis. ES palankiai vertina Indijos, kaip kandidatės į **JT žmogaus teisių tarybą**, įsipareigojimus. Bendradarbiavimas su Indija JT ir kituose daugiašaliuose forumuose turėtų dar labiau didinti **stabilumą kibernetinėje erdvėje**, prisidėti prie JT atsakingo valstybių elgesio kibernetinėje erdvėje sistemos įgyvendinimo ir **kovos su terorizmu** laikantis žmogaus teisių. ES su Indija toliau koordinuos veiksmus dėl skaidrumo ir pasitikėjimo **kosminėje erdvėje** stiprinimo priemonių JT neribotos sudėties darbo grupėje dėl ginklavimosi varžybų kosminėje erdvėje prevencijos. Ji toliau bendradarbiaus su Indija siekdama išlaikyti daugiašalę **branduolinio ginklo neplatinimo, nusiginklavimo ir ginklų kontrolės sistemą** ir skatins Indiją prisijungti prie pagrindinių sutarčių, pavyzdžiui, Sutarties dėl branduolinio ginklo neplatinimo, Visuotinio branduolinių bandymų uždraudimo sutarties ir Sutarties dėl prekybos ginklais.

5. RAMSČIUS ĮGALINANČIOS PRIEMONĖS

Labai svarbu imtis ramsčius įgalinančių priemonių. Be kita ko, tai apima įgūdžių judumą, žinių mainus, verslo įsitraukimą ir institucinį bendradarbiavimą siekiant kuo labiau padidinti sąveiką, skatinti tarpusavio supratimą ir užtikrinti didesnį ekonominių, technologinių, saugumo ir pasaulinių iniciatyvų nuoseklumą ir poveikį. Šios įgalinančios priemonės yra partnerystės jungiamasis dėmuo, dėl kurio ji tampa labiau integruota, atsparesnė ir pajėgi spręsti dabartinius ir būsimus uždavinius.

a) Įgūdžių judumo plėtimas

Judumas tarp Indijos ir ES nuolat auga – tai sustiprino ekonomiką, turizmą ir žmonių tarpusavio ryšius. 2023 m. ES gyveno 825 000 Indijos piliečių – tai didžiausia žmonių grupė, gavusi ES mėlynąsias korteles ir perkėlimo bendrovės viduje leidimus. Indai taip pat sudaro reikšmingą studentų, mokslininkų ir „Erasmus Mundus“ mokslininkų dalį. Keliauti tapo lengviau: 2024 m. Indijoje išduota beveik milijonas Šengeno vizų, daugelis jų buvo daugkartinės trumpalaikės vizos.

Abi partnerės siekia **išmintingai valdyti migraciją** – kovoti su neteisėtais srautais ir remti subalansuotą talentų judumą, kuris atitinka Indijos vystymosi prioritetus ir ES ekonominius poreikius, kaip nurodyta ES ir Indijos aukšto lygio dialoge ir Bendroje migracijos ir judumo darbotvarkėje. Geresni duomenų mainai, dalijimasis informacija, įgūdžių ugdymas ir derinimas, taip pat parama naujiems atvykusiems žmonėms padės sukurti ilgalaikį talentų tinklą.

ES bendradarbiauja su Indija, kad Indijoje pradėtų veikti **pirmasis bandomasis Europos teisinio tinklo biuras** – vieno langelio principu veikiantis centras, teikiantis informaciją ir remiantis darbuotojų judėjimą į ES, pradedant nuo IRT sektoriaus. Komisija koordinuoja veiksmus su valstybėmis narėmis ir pramonės atstovais, kad užtikrintų greitą ir su rinka suderintą veiklos pradžią. Šia iniciatyva šalinamos veiklos kliūtys, reaguojama į didelę paklausą ir gali būti išplėsta įtraukiant skaitmeninius įgūdžius DI, duomenų, kvantinės ir superkompiuterijos srityse.

Be prekybos ir investicijų sistemos, kurią tikimasi sukurti pagal LPS, ES ir Indija, įtraukdamos suinteresuotąsias valstybes nares, galėtų sukurti **visapusišką sistemą dėl bendradarbiavimo judumo srityje**, kad būtų supaprastinta teisėta migracija, remiamas įgūdžių ugdymas, palyginamos įgūdžių ir kvalifikacijos sistemos ir palengvintas kvalifikuotų darbuotojų, jaunų specialistų ir sezoninių darbuotojų judėjimas sektoriuose, kuriuose jų trūksta. **Būsimoje ES vizų strategijoje** taip pat bus pristatyti veiksmai, kuriais bus palengvintas geriausių studentų, tyrėjų ir kvalifikuotų darbuotojų judumas.

ES ir Indija gali plėsti **studentų, akademikų ir tyrėjų mainus** pagal tokias iniciatyvas kaip Įgūdžių sąjunga, „Erasmus+“, įskaitant „Erasmus Mundus“ jungtines magistrantūros studijų programas, ir programa „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“, taip pat Indijos finansavimo programos. Bendradarbiavimą paskatins tokios naujos iniciatyvos kaip bandomasis projektas „Mokslui rinkis Europą“ ir Indijos mokslo ir pramonės tyrimų tarybos bendro finansavimo mechanizmas. ES taip pat surengs **studijų muges** Indijoje pagal iniciatyvą „Studijos Europoje“.

Indijos institucijos galėtų prisijungti prie **„Erasmus+“ profesinės kompetencijos centrų** kaip asocijuotosios partnerės, o ES dalyviams turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos naudotis Indijos judumo, stipendijų ir švietimo programomis. Mokymosi darbo vietoje srityje ES galėtų dalytis savo patirtimi iš Europos pameistrystės aljanso kaip vienos iš iniciatyvų, kuriomis siekiama skatinti aukštos kokybės **pameistrystės** standartus.

Kad Europos švietimas taptų patrauklesnis geriausiems Indijos studentams, reikia glaudesnio institucijų bendradarbiavimo, kad būtų lengviau **pripažįstamos kvalifikacijos** ir mokymosi užsienyje laikotarpiai. Taip bus remiamas sisteminis bendradarbiavimas aukštojo mokslo ir profesinio mokymo srityse, sudarant sąlygas bendroms programoms, palydoviniams studijų miesteliams ir kalbų mokymui Indijoje.

ES politiniu lygmeniu inicijuos **švietimo ir įgūdžių dialogą**, suburdama abiejų šalių politikos formuotojus, kokybės užtikrinimo institucijas, švietimo įstaigas ir mokymo įmones, taip skatindama sklandų talentų srautą į sektorius, kuriuose trūksta darbuotojų. ES taip pat nagrinėja galimybę priimti teisės aktus, kuriais nustatomos bendros trečiųjų šalių kvalifikacijų ir įgūdžių pripažinimo taisyklės.

b) Tarpusavio supratimo skatinimas

Institucijų, politikos formuotojų ir visuomenės tarpusavio supratimas turėtų būti skatinamas įgyvendinant iniciatyvas politikos tyrimų, švietimo ir kultūros diplomatijos srityse.

Skatinant **mokslinius tyrimus apie šiuolaikinę Indiją Europoje ir apie ES Indijoje** bus prisidedama prie žinių gilinimo, geresnio sprendimų priėmimo ir didesnio visuomenės

informuotumo. **„Jean Monnet“ veikla** pagal programą „Erasmus+“ yra svarbi mokymo, mokymosi, mokslinių tyrimų ir diskusijų įvairiais ES aspektais skatinimo priemonė.

ES pagal programą „Erasmus+“ sukurs naują **specialiai Indijai skirtą „Jean Monnet“ tinklą**, į kurį bus suburtos aukštojo mokslo institucijos ir kitos atitinkamos įstaigos. Galėtų būti numatytos ir kitos iniciatyvos, pavyzdžiui, pagal programą „Horizontas“ finansuojami projektai arba metiniai Europos akademinės bendruomenės atstovų ir Indijos ekspertų susitikimai, kurios padėtų skatinti Europos supratimą apie Indiją.

Sukūrus **bendradarbiavimo platformas**, kuriose būtų suburiamos abu regionus apimančios **pirmaujančios ekspertų grupės ir akademinės institucijos**, atsirastų struktūrinių galimybių dialogui dėl naujos strateginės darbotvarkės. Taip bendradarbiaujant galėtų reguliariai vykti apskritojo stalo diskusijos ir būti rengiami politikos informaciniai pranešimai, kuriais remiantis priimami įrodymais pagrįsti sprendimai. Abi partnerės turėtų įsipareigoti reguliariai dalyvauti mažiau formaliuose aukšto lygio **bendruose valdžios pareigūnų ir ekspertų dialoguose**.

Būtų galima didinti **profesines ekspertines žinias** pradedančiųjų diplomatų mainais ir naujomis **jaunimui** skirtomis iniciatyvomis, kuriomis skatinami naujų lyderių ir jaunų specialistų ryšiai.

Galiausiai **kultūrinė ir kalbinė diplomatija išlieka** tarpusavio supratimo pagrindu. Abi partnerės galėtų plėsti tokias iniciatyvas kaip ES kino festivalis ir Ilgosios literatūros naktys („Long Nights of Literature“), kuriose dalyvautų autoriai, menininkai ir vyktų interaktyvūs kultūriniai mainai.

c) Verslo bendruomenių įtraukimas

Privatusis sektorius atlieka labai svarbų vaidmenį kuriant verslui ir prekybai palankią aplinką bei skatinant glaudesnius ES ir Indijos santykius. Tam reikia stipresnės ES ir Indijos bendrovių, taip pat bendrovių ir politikos formuotojų tarpusavio sąveikos.

2024 m. įsteigta **Europos verslo Indijoje federacija (FEBI)**, kuri veikia kaip viena bendra ES verslo Indijoje atstovybė. Jos tikslas – palengvinti verslo vykdymą teikiant politikos rekomendacijas ir konsultacijas ES ir Indijos verslo bei valdžios suinteresuotiesiems subjektams. Reikėtų dar labiau sustiprinti FEBI ir atitinkamų Indijos asociacijų vaidmenį.

Šiuo atžvilgiu **ES ir Indijos verslo forumo** įsteigimas galėtų suteikti vertingų verslo perspektyvų, į kurias atsižvelgus būtų galima formuoti augimą skatinančią politiką. Reguliarūs metiniai susitikimai, rengiami prieš dvišalius aukščiausiojo lygio susitikimus ir pagrindinius ES ir Indijos forumus, taip pat intensyvesnės konsultacijos su įmonėmis pagal PTT darbo kryptis, padėtų maksimaliai padidinti ES ir Indijos iniciatyvų pritaikymą rinkoje.

Taip pat reikėtų skatinti **pramonės delegacijų vizitus**, kuriuose dalyvautų privačiojo sektoriaus asociacijos.

d) Institucinės architektūros stiprinimas

Siekiant paremti šią naują visapusišką strateginę darbotvarkę turėtų būti sustiprinta ES ir Indijos santykių institucinė architektūra.

Kasmet turėtų būti rengiamas **ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimas**, kuriuo būtų užtikrinama aukščiausiojo lygio bendros strateginės darbotvarkės priežiūra. **Jungtinis įgyvendinimo komitetas** vyresniųjų pareigūnų lygmeniu teiktų ataskaitas vadovams prieš metinį aukščiausiojo lygio susitikimą, kad padėtų įgyvendinti bendrus įsipareigojimus.

Kasmet ministrų lygmeniu posėdžiaujanti **Prekybos ir technologijų taryba (PTT)** būtų atsakinga už gerovę, ekonominį saugumą ir tvarumą, taip pat technologijų ir inovacijų reikalus pagal 1 ir 2 ramsčius, o **strateginio dialogo** metu būtų tariamasi dėl bendradarbiavimo saugumo ir gynybos srityje, taip pat regioniniais ir pasauliniais klausimais pagal 3 ir 4 ramsčius.

PTT suteikė koordinavimo platformą pagrindinėms prekybos, technologijų ir saugumo problemoms spręsti. Siekdamos užtikrinti, kad PTT veiksmingai veiktų kaip valdantysis organas įgyvendinant platesnę strateginę darbotvarkę, ES ir Indija turėtų apsvarstyti galimybę **šią tarybą išplėsti įtraukiant daugiau narių**, nustatant pasiruošti ministrų sesijoms skirtą vyresniųjų pareigūnų procesą ir **įtraukiant verslo aspektą**.

Naudojantis **specialiais ministrų mechanizmais** teikiamos strateginės gairės konkrečiuose sektoriuose, kurie patenka į strateginę darbotvarkę, o abi partnerės galėtų užmegzti **naujus dialogus** tokiose srityse kaip žemės ūkio maisto produktų politika, aviacija, energijos importo diversifikavimas, švietimas ir įgūdžiai, vandenynai ir žuvininkystė bei kosmosas. Komisijos nariai yra įsipareigoję stiprinti **dvišalius ryšius** su kolegomis iš Indijos, taip pat tarptautiniuose forumuose.

ES ir jos valstybės narės taip pat turėtų plėsti **ryšius su 28-iomis Indijos valstijomis ir aštuoniomis sąjungos teritorijomis**, kiek tai yra įmanoma pagal Europos komandos principą, įskaitant verslo bendruomenę.

TOLESNI VEIKSMAI

Šiame bendrame komunikate išdėstyta pozityvi, plataus užmojo politinė vizija. Jame, remiantis 2025 m. bendru vadovų pareiškimu, pateikiamas didelis konkrečių pasiūlymų ir iniciatyvų rinkinys, kuriuo galima perkelti partnerystę į aukštesnį lygį ir siekti abiem pusėms naudingo **transformuojančio poveikio**.

Remdamasi šiais pasiūlymais ES yra pasirengusi bendradarbiauti su Indija **rengiant bendrą ES ir Indijos visapusišką strateginę darbotvarkę**, kuri galėtų būti priimta kitame ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikime. ES tikisi, kad Indija dalyvaus šiame procese ir imsis konkrečių veiksmų, taip užtikrindama, kad šis procesas bus **pagrįstas bendrais prioritetais**, konkrečiais veiksmais ir išmatuojamais rezultatais.

Europos Parlamento ir Tarybos prašoma paremti šiame bendrame komunikate pateiktą naująją strateginę darbotvarkę.